

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Udviklingsprogrammet for folkeskolen og skolen som lokalt kulturcenter (7-punkts-programmet) blev vedtaget ved en folketingsbeslutning B 109 den 26. maj 1987, (se Folketingstidende 1986-87, 1. samling, forhandlingerne sp. 6654, 6658, 7383 og 12569, tillæg A sp. 3701, tillæg B sp. 2389 og tillæg C sp. 843). Der blev endvidere afsat 400 mio. kr. til at gennemføre det fireårige program.

Med dette program, som var en enestående begivenhed i den danske skoles historie, skabte Folketinget et bemærkelsesværdigt og omfattende erfaringsgrundlag for en revision af folkeskolens indhold og virke.

I indledningen til folketingsbeslutningen står der:

»Med henblik på en gennemgribende ændring af folkeskolen opfordrer Folketinget regeringen til at tage initiativ til et landsdækkende lokalt forankret udviklingsarbejde, som har til formål at forbedre folkeskolens rammer og indhold samt at fremme opbygningen af lokale kulturcentre i tilknytning til skolen.«

Det kan med glæde konstateres, at folkeskolens parter med entusiasme og energi har taget dette initiativ til sig. Folkeskolens Udviklingsråd har i løbet af de fire år modtaget ca. 14.000 ansøgninger, hvoraf der er blevet godkendt ca. 8.000, og det er værd at notere, at samtlige landets kommuner har medvirket.

Hvis nogle tidligere har talt om stagnation i folkeskolen, må det nu siges, at der er sket en positiv og aktiv fornyelse af skolens udvikling.

I tilknytning til de flere tusinde udviklingsarbejder på skoler over hele landet har der være iværksat en forskningsbaseret erfaringsindsamling og evaluering, og de afsluttende evalueringsrapporter afleveres til Folkeskolens Udviklingsråd ved udgangen af 1991.

Det er derfor naturligt, at Folketinget ved afslutningen af udviklingsprogrammet er opmærksom på at inddrage erfaringerne fra programmet specielt set i forbindelse med de forslag til ændringer af folkeskoleloven, som undervisnings- og forskningsministeren har udtalt han vil fremsætte i februar 1992.

Mange af erfaringerne fra udviklingsprogrammet vil dreje sig om indholdet i folkeskolens daglige arbejde, og de vil måske ikke umiddelbart lægge op til en egentlig ændring i lovteksten. For at Folketinget selv kan afgøre, i hvilket omfang og på hvilken måde udviklingsprogrammets erfaringer skal anvendes, er det nødvendigt, at dette materiale indgår i det lovforberedende arbejde.

Naturligvis skal udviklingsprogrammets erfaringer ikke stå alene som Folketingets grundlag ved behandlingen af forslag til ændringer af folkeskoleloven. Derfor er dette beslutningsforslags punkter heller ikke begrænset til kun at omfatte de temaer og tendenser fra udviklingsprogrammet, der på nuværende tidspunkt tegner sig gennem de foreløbige delrapporter og informationsmaterialer fra Folkeskolens Udviklingsråd.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1. Skolen som lokalt kulturcenter.

Siden 7-punkts-programmets vedtagelse har udviklingsarbejde med folkeskolen som lokalt kulturcenter fundet sted på mere end hver femte folkeskole i landet. Det har været muligt med relativt beskedne midler at skabe velfungerende rammer for en lang række aktiviteter, som på meget forskellig vis har inddraget børn og forældre, foreninger, oplysningsforbund samt andre personer, institutioner og organisationer i lokalsamfundene.

Udviklingsarbejderne har fundet sted over hele landet og er – til manges overraskelse – også slået an i de større bysamfund.

Der er stor lokal variation i, hvilke aktiviteter de enkelte kulturcentre har taget op. Det afhænger ofte af, hvilke aktiviteter og tilbud, der i forvejen forefindes i lokalområdet.

Aktiviteterne muliggøres i høj grad ved frivilligt, ulønnet arbejde, men erfaringerne fra mange udviklingsforløb viser, at det er en god idé og også nødvendigt at ansætte en lønnet koordinator; en lærer, en forælder, en foreningsrepræsentant eller lignende.